

ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ

รหัส 3000-1101

อาจารย์มานิชน์ จิตสำโรง
อาจารย์ประจำ สาขาวิชาพื้นฐานทั่วไป

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ในชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

- การสื่อสาร
- ภาษาที่ใช้
- ถ้อยคำสำนวน
- ระดับภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

- มีความรู้ เข้าใจในการใช้ภาษาไทย
- เลือกใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องตามหลักการ
ใช้ภาษาและเหมาะสม
- นำความรู้และทักษะไปในชีวิตประจำวัน
- เห็นคุณค่าและความสำคัญของการใช้ภาษา

แบบทดสอบก่อนเรียน

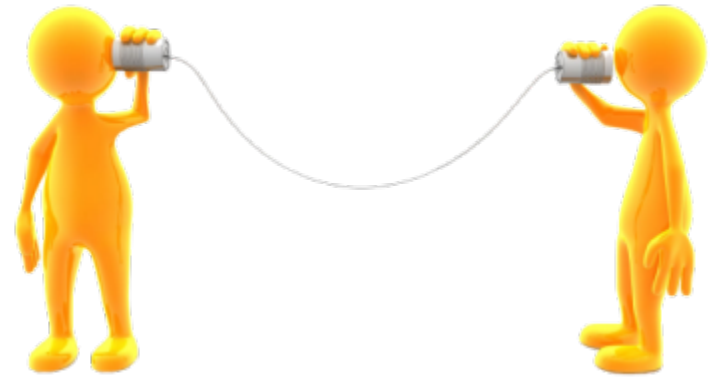
1. การสื่อสารหมายถึงอะไร

- ก. การนำเรื่องราวผ่านไปสู่จุดมุ่งหมาย
- ข. การนำความรู้สึกผ่านสื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย
- ค. การนำข้อเท็จจริงผ่านสื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย
- ง. การนำความคิดเห็นผ่านสื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย

2. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการสื่อสาร

- ก. ถ่ายทอดวัฒนธรรม
- ข. เป็นผู้นำโลก ผู้นำสังคม
- ค. เพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน
- ง. เพื่อสร้างความรอบรู้ เกิดโลกทัศน์ก้าวไกล

3. ต้นกล้าอ่านหนังสือนวนิยายเรื่องคุณกรรม ผู้ส่งสาร

คือใคร

- ก. ต้นกล้าผู้อ่านเรื่องคุณกรรม
- ข. ผู้เขียนเรื่องคุณกรรม
- ค. หนังสือนวนิยายเรื่องคุณกรรม
- ง. สำนักพิมพ์ที่พิมพ์หนังสือ

4. ข้อใดไม่ใช่วัจนภาษา

ก. การไหว้

ข. จดหมาย

ค. ภาษาพูด

ง. เครื่องหมายวรรคตอน

5. อวัจนภาษาประเภทสัมผัสภาษาคือข้อใด

- ก. การยิ้ม
- ข. การค้อน
- ค. การตวาด
- ง. การจับมือ

6. ข้อใดใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

- ก. พระทำวัตรเช้าทุกวัน
- ข. สุนัขของฉันเป็นแผลที่ศีรษะ
- ค. พี่ชายของฉันจะบรรพชาพรุ่งนี้
- ง. พระสงฆ์กำลังรับประทานอาหาร

7. ข้อใดใช้คำถูกต้องที่สุด

- ก. ครูตรวจตราการบ้านของนักศึกษา
- ข. ครูตรวจสอบการบ้านของนักศึกษา
- ค. ครูตรวจตราเครื่องแต่งกายของนักศึกษา
- ง. ครูตรวจสอบเครื่องแต่งกายของนักศึกษา

8. ข้อใดมีความหมายตามตัว

ก. แม่ค้าตาคม

ข. ลิงทุกตัวหัวแหลม

ค. ผู้ชายคนนั้นปากหวาน

ง. เธอเป็นคนหัวสูง ชอบใช้ของแพง

9. “ครูอบรมนักศึกษาหน้าเสาธง” ใช้ภาษาระดับใด

- ก. การนำเรื่องราวผ่านไปสู่จุดมุ่งหมาย
- ข. การนำความรู้สึกผ่านสื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย
- ค. การนำข้อเท็จจริงผ่านสื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย
- ง. การนำความคิดเห็นผ่านสื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย

10. “การสนทนาในห้องเรียน” ใช้ภาษาระดับใด

- ก. การนำเรื่องราวผ่านไปสู่จุดมุ่งหมาย
- ข. การนำความรู้สึกผ่านสื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย
- ค. การนำข้อเท็จจริงผ่านสื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย
- ง. การนำความคิดเห็นผ่านสื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย

กิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจ

1. ก	2. ข	3. ข	4. ก	5. ง
6. ก	7. ค	8. ข	9. ค	10. ค

ความหมายของการสื่อสาร

การนำเรื่องราวทั้งข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและ
ความรู้สึก ไปสู่จุดหมายปลายทาง โดยใช้เครื่องมือ
จนกระทั่งเกิดกระบวนการรับรู้และตอบสนองตามมา

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการสื่อสาร

การสื่อสาร หมายถึง การที่บุคคลสองฝ่ายมีการติดต่อกันเพื่อบอกข้อมูลข่าวสาร ความรู้สึกรู้คิด ซึ่งกันและกัน โดยอาศัยทั้งวัจนภาษา และอวัจนภาษาเป็นสื่อกลาง

ประเภทของการสื่อสาร

- วจนภาษา ภาษาที่แสดงด้วยถ้อยคำ
- อวจนภาษา ภาษาที่แสดงออกด้วยอากัปกิริยา
และสื่อแวดล้อม

ภาษาที่ดีในการสื่อสาร

วจนภาษาที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

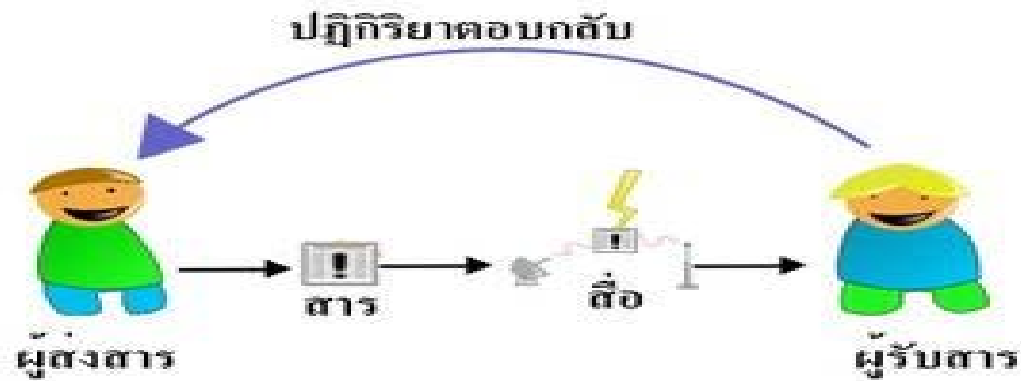
1. เข้าใจง่าย
2. สุกภาพเหมาะแก่กาลเทศะและบุคคล
3. ถูกต้องตามหลักภาษา
4. เป็นประโยคที่เรียงลำดับได้ดี

อวัยวะภาษาที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

1. การแสดงออกทางใบหน้าแววตา
2. อากัปกิริยาท่าทางทำ การเคลื่อนไหวอวัยวะต่างๆ
3. การใช้สายตา
4. การใช้น้ำเสียง
5. การแต่งกาย

องค์ประกอบของการสื่อสาร

องค์ประกอบของการสื่อสาร

1. ผู้ส่งสาร คือผู้ที่ส่งข้อความไปยังอีกฝ่าย จะโดยวิธีการพูดหรือการเขียน
2. ผู้รับสาร คือผู้ฟังหรือผู้อ่านสารที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อให้ทราบ

3.สาร คือ เนื้อหาสาระที่ผู้ส่งสารแสดงออกมาด้วย
วิธีการพูด หรือการเขียน หรือทางอวัจนภาษา เพื่อให้
ผู้รับสารสามารถรับรู้และเข้าใจความหมายได้

4. สื่อ คือ สิ่งที่เป็นตัวกลางเพื่อช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจกันได้ แบ่งเป็น 2 อย่าง คือ

-สื่อภายนอก ได้แก่ สื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์

-สื่อภายใน ได้แก่ น้ำเสียง สีหน้า แววตา การเคลื่อนไหว การแต่งกาย

ประโยชน์ของการสื่อสาร

1. เกิดการแพร่กระจายข้อมูลข่าวสาร จากบุคคลสู่อีกบุคคลหนึ่ง หรืออาศัยสื่อจากสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ทำให้เกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แพร่ขยายต่อไป
2. สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นระหว่างบุคคลกับบุคคล หรือบุคคลกับองค์กร หรือระหว่างองค์กรกับองค์กร การสื่อสารถึงกันด้วยดีย่อมทำให้เกิดความเป็นมิตรไมตรีต่อกัน

คุณสมบัติของผู้ส่งสาร

1. เป็นผู้ใช้ภาษาดี คือ รู้จักเลือกใช้คำที่มีความหมายตรงตามความต้องการของตน รู้จักเรียบเรียงประโยคให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา เข้าใจง่าย ไม่สับสน
2. เป็นผู้รู้มารยาท คือ รู้จักเลือกสื่อสารให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ผู้ส่งสารควรรู้ว่าเรื่องใดควรพูด เรื่องใดไม่ควรพูด

- 3.เป็นผู้มีจิตวิทยา คือ ก่อนพูดควรพิจารณาว่าเรื่องที่จะพูด ควรสื่อสารอย่างไร ควรพูดตรง ๆ หรือทางอ้อม
- 4.เป็นผู้รู้ข้อมูลจริง คือ เมื่อต้องการส่งสารเกี่ยวกับเรื่องใด ต้องแน่ใจว่าข้อมูลนั้นเป็นเรื่องจริง ถูกต้อง
- 5.เป็นผู้มีใจเป็นธรรม ไม่มีอคติ หรือลำเอียงต่อเรื่องราวที่สื่อสารออกไป

6.เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี คือ มีท่าทีเป็นมิตรไมตรี
กับผู้อื่น เป็นคนอัธยาศัยดี

7.เป็นผู้มีไหวพริบปฏิภาณดี คือ สามารถแก้ปัญหา
เฉพาะหน้าได้อย่างฉับไวและไม่เกิดการเสียหาย

คุณสมบัติของผู้รับสาร

- 1.เป็นผู้มีสติมั่นคง มีความตั้งใจขณะรับสาร
- 2.เป็นผู้ที่มีทักษะในการรับสาร คือสามารถอ่านหรือฟังสารต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว รับรู้ความหมายของสารได้เร็ว
- 3.เป็นผู้มีวิจารณญาณ คือ เมื่อฟังแล้วต้องนำไปคิดพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบเสียก่อนว่า สาร นั้นมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

4.เป็นผู้มีใจกว้าง คือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
เคารพในความคิดของผู้อื่น

5.เป็นผู้มีใจเป็นธรรมไม่เอนเอียงไปทางใดทางหนึ่ง
ไม่โอนอ่อนไปในทางชักจูงหรือโน้มถ่วงของใคร
โดยง่าย

ระดับของภาษา

ระดับภาษา คือ การใช้
ภาษาพูดหรือภาษาเขียน
ในโอกาสที่แตกต่าง หรือ
ใช้กับผู้รับสารแต่ละ
บุคคลย่อมมีการใช้ภาษา
ที่แตกต่างกันไป

ระดับของภาษา

- ทาางการ
- กิ่งทาางการ
- ไม่เป็นทาางการ

ระดับทางการ

ปาฐกถา โอวาท คำปราศรัย
การกล่าวในที่ประชุม ข้อเขียนเชิงวิชาการ
จดหมายราชการ ประกาศทางราชการ
ความเรียงทางวิชาการ ฯลฯ

ระดับกึ่งทางการ

คำสนทนา

คำอภิปราย

ข่าวสาร

จดหมายกิจธุระ

ข้อเขียน

บทละคร

บทบรรยาย

ระดับไม่เป็นการ

ภาษาถิ่น

คำสแลง

จดหมายส่วนตัว

ข้อความส่วนตัว

รายงานข่าวบันเทิง

ตัวอย่างการเปรียบเทียบการใช้ภาษา

ข้อความที่ 1

ภาษาปาก: ผีसा่งเข้าไม้กล้วยอีกอย่างผีมันไม่หลอกคนในป่าช้า

ภาษาระดับกึ่งทางการ : เข้าไม้เคยกล้วยผี และอีกอย่างหนึ่งผีมัน
จะไม่หลอกคนในป่าช้า

ภาษาระดับทางการ : ข้าพเจ้าไม่เคยกล้วยผี และอีกประการหนึ่ง
ข้าพเจ้าเชื่อว่าผีย่อมไม่หลอกคนในป่าช้า

ตัวอย่างการเปรียบเทียบการใช้ภาษา

ข้อความที่ 2

ภาษาปาก : กระตาศายนายนั้นเดินกะปลกกะเปลี้ยขึ้นมابน
โรงพัก

ภาษาระดับกึ่งทางการ : ชายคนนั้นเดินกะปลกกะเปลี้ยขึ้นมابน
โรงพัก

ภาษาระดับทางการ : ผู้ชายคนนั้นเดินขึ้นมابนสถานีตำรวจด้วย
กิริยาของคนทั้งหมดแรง

หลักการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามระดับภาษา

การใช้ภาษาระดับใดในการสื่อสารจึงจะเหมาะสมนั้น
ควรพิจารณาดังนี้

1. สัมพันธภาพระหว่างบุคคล
2. กาลเทศะ
3. เนื้อของสาร
4. วิธีการสื่อสาร

จบการบรรยาย

สวัสดิ์

ขอขอบคุณครับ

